

Lystrup før og nu

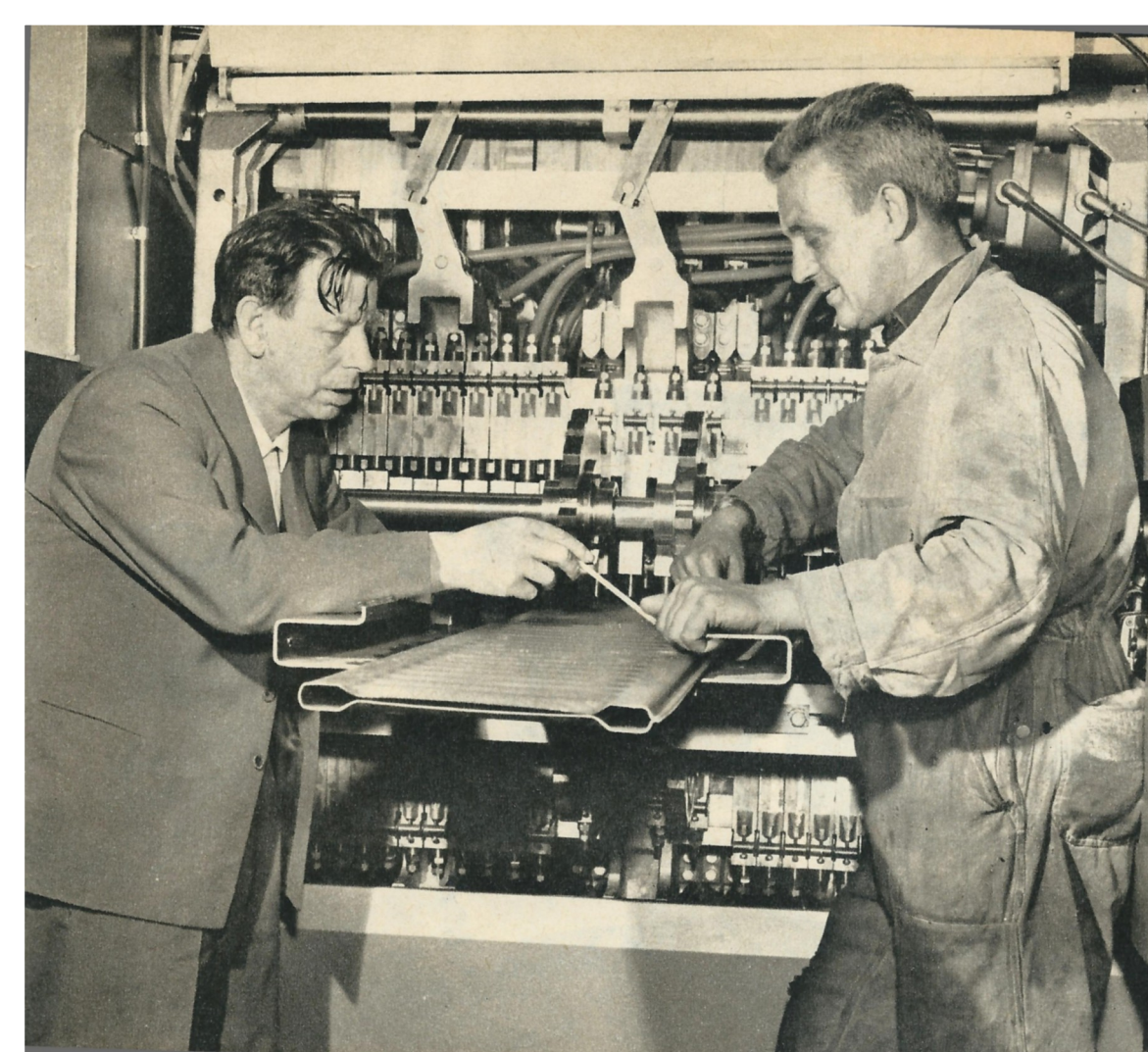
Lille Elstedvej før:

Elsted kommune ønskede i 1950'erne en udvikling med industri og boliger. Et initiativudvalg foreslog at få såvel Handelsbanken som G.A.L. Thorsen til at bygge i Lystrup. I 1954 stod en del af Thorsens fabrikker færdig, ikke i Ly-

strups industrikvarter men på Lille Elstedvej. Initiativudvalget fik i 1964 lavet en dispositionsplan for Lystrups udvikling – en plan der stadig følges af Århus Kommune.

Gartner og sognerådsformand Anders Kondrup fortæller om udviklingsplanerne i Elsted-Lystrup.

På Lille Elstedvej 2 lå frem til 1985 en toetagers ejendom fra omkring år 1900. Det var smedemester J. P. Rasmussens, der ejede den. Den første trikotageforretning vi kender på arkivet, er Lajers. Den åbnede i 1928 i kælderen i huset på hjørnet af Lille Elstedvej og Lystrupvej.

På Lille Elstedvej 13 lå den første Brugs i Lystrup. Det var Århus Brugsforening (ÅB), der den 31. oktober 1962 åbnede brugsen, som en kolonial selvbetjeningsbutik over for Thorsens fabrikker. Den første bestyrer – i dag brugsuddeler – var Bent Møller. Butikken var fra starten for lille, blandt andet fordi der var byggestop, og i 1965 blev butikken udvidet, men grunden var for lille til yderligere udvidelser. I 1978 flyttede Brugsen til et nyt moderne supermarked ved Lystrup Centervej.

På Thorsens fabrikker på Lille Elstedvej blev der produceret alt fra stålvaske, pander og gryder til radiatorer og campingvogne. Desværre var det ikke fra Elsted kommune, at arbejdskraften blev rekrutteret. I 1963 skriver Inge Madsen: "Nu beskæftiges 110 mand hvoraf 15 er fra sognet ... man ser hver morgen i Lystrup det underlige syn, at en rutebil kommer fra Århus og tømmes for arbejdere til Thorsens fabrikker, hvorefter den fyldes med arbejdere fra Lystrup, der skal til Århus for at arbejde."

Det fortælles, at Thorsen ikke vidste noget om rustfri materialer. De vaske, de andre fabrikanter dengang lavede af rustfri stål, var meget komplicerede at lave med mange arbejdsgange og "lige efter lærebøgerne". Thorsen læste ikke bøgerne, men forenkledede arbejdet. Han trykkede vasken på ét tryk, uden varmebehandling. Derved var slibear-

bejdet meget billigere. Det resulterede i, at hjørnerne blev "svage" og let rustede. Dog ikke mere rust end at en grydesvamp og noget knofedt kunne holde det væk. Prisen blev lav, og stålvasken af rustfri stål blev hvermandseje.

Udover alle disse varer byggede han maskinerne og især presserne, der skulle bruges i produktionen. Han solgte hele produktionsanlæg, og modtog licens fra fabrikker i USA, England, Japan, Frankrig og flere østeuropæiske lande. Hele køleskabsfabrikker blev blandt andet solgt til Spanien, Iran, og Japan.

Det sidste, der strømmede ud fra fabrikken, var radiatorer. De var lavet af lidt tyndere plade, og finishen var ikke så god. Til gengæld var de billige, og Thorsen eksporterede for tre milliarder radiatorer til England over 6 år.

På Lille Elstedvej 4 lå forretningen "OLD CITY Hjemmebageri" der er opført i 1926. Bagermester Jørgen Sørensen overtog i 1953 forretningen. Bager Rasmussen, som havde bygget fabrikken, bagte småkager (kiks) en gros. Jørgen Sørensen udvidede med bagning af forskellige brødsorter og kager. Efter 2 år indrettede Dagmar og Jørgen Sørensen i 1955 butik. De inddrog en del af stuen i privatboligen til bagerforretning.

I 1959 fejrede Dagmar og Jørgen Sørensen sølvbryllup, og da de begge var ivrige sangere var der ikke mindre end tre sangkor til stede: Århus Folkekor, Elev sangkor og Domkirkens kor.

